

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS DĖL REGIONŲ KULTŪROS PLĖTROS 2008–2012 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2007 m. gruodžio 19 d. Nr. 1445
Vilnius

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1020 (Žin., 2006, Nr. [112-4273](#)), 219 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti Regionų kultūros plėtros 2008–2012 metų programą (pridedama).
2. Pasiūlyti savivaldybėms dalyvauti vykdant Regionų kultūros plėtros 2008–2012 metų programą, patvirtintą šiuo nutarimu, ir skirti lėšų jai įgyvendinti.

Ministras Pirmininkas

Gediminas Kirkilas

Kultūros ministras

Jonas Jučas

REGIONŲ KULTŪROS PLĖTROS 2008–2012 METŲ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Regionų kultūros plėtros 2008–2012 metų programos (toliau vadinama – ši Programa) paskirtis – užtikrinti Regionų kultūros plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1282 (Žin., 2002, Nr. [82-3521](#)) ir vykdytos 2002–2006 metais (toliau vadinama – 2002–2006 metų programa), tęstinumą, sudaryti kuo geresnes administracines, finansines ir teisineis sąlygas intensyvinti kultūros plėtrą regionuose, skatinti kultūros paslaugų sklaidą, suteikti visiems šalies gyventojams galimybes šiomis paslaugomis naudotis, skatinti kultūros, turizmo, švietimo, verslo ryšius regionuose, bendradarbiavimą tarp regionų, puoselėti regionų etninį ir kultūros paveldo savitumą.

2. Teisinį šios Programos pagrindą sudaro Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymas (Žin., 2000, Nr. [66-1987](#); 2002, Nr. [123-5558](#)), Lietuvos Respublikos apskrities valdymo įstatymas (Žin., 1994, Nr. [101-2015](#)), Lietuvos Respublikos muziejų įstatymas (Žin., 1995, Nr. [53-1292](#); 2003, Nr. [59-2638](#)), Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas (Žin., 1995, Nr. [51-1245](#); 2004, Nr. [120-4431](#)), Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymas (Žin., 2004, Nr. [120-4435](#)), Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas (Žin., 1999, Nr. [82-2414](#)), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 542 „Dėl Lietuvos kultūros politikos nuostatų“ (Žin., 2001, Nr. [42-1454](#)) ir kiti teisės aktai.

3. Šios Programos vykdytojai – Kultūros ministerija, kitos valstybės institucijos, apskričių viršininkai ir savivaldybės.

4. Ši Programa pradama vykdyti 2008 metais, baigiama – 2012 metais. Jos įgyvendinimo priemonės pateiktos priede.

5. Šioje Programoje vartojamos sąvokos:

Regionų kultūra – sudedamoji nacionalinės kultūros dalis, formuojama ir plėtojama integraliose valstybės teritorijos dalyse – regionuose – ir atspindinti šių darinių etninį, kalbinį, istorinį, kultūrinį savitumą ir tradicijas.

Etnografinis regionas – istoriškai susiformavusi teritorijos dalis, kurioje išlaikyta, puoselėjama, populiarinama ir perteikiama savita tarmė, tradicijos ir papročiai, integruotas baltų kalbų palikimas.

Regioninė kultūros politika – valstybės, apskričių viršininkų, savivaldybių institucijų ir jiems pavaldžių kultūros įstaigų, nevyriausybinių organizacijų veiklos koordinavimo, koncentravimo, partnerystės, vietinės plėtros skatinimo politika, kuria siekiama tolygiai ir

kryptingai plėtoti kultūrą regionuose, stiprinti jos vaidmenį regionų socialiniame ir ekonominiame gyvenime.

Regioninė kultūros plėtros programa – programa, kurios tikslai, uždaviniai ir įgyvendinimo rezultatai užtikrina valstybės regioninės kultūros politikos įgyvendinimą, apima regiono (regionų) kultūros plėtros reikmes, siejasi su kultūros paslaugų teikimu regionų gyventojams. Gali būti parengiamos ir įgyvendinamos tikslinės regioninės kultūros plėtros programos, skirtos atitinkamai kultūros ir meno veiklos, kultūros paveldo sričiai, istorinio, etnografinio regiono tradicijoms puoselėti, regiono gyventojų socialinių grupių kultūriniais poreikiais tenkinti, ir panašiai.

Regioninė kultūros įstaiga – regione veikianti kultūros ir meno įstaiga, kurios teisinė forma, veiklos tikslai, uždaviniai ir funkcijos atitinka valstybės regioninę kultūros politiką.

Kultūros srities specialistas – asmuo, įgijęs kurią nors kultūros srities (bibliotekininko, chorvedžio, choreografo, režisieriaus, kultūros vadybininko ar kita) specialybę.

Kultūros ir meno įstaiga – viešasis juridinis asmuo, vykdamas atitinkamuose įstatymuose apibrėžtą kultūros ir meno (bibliotekų, muziejų, kultūros centrų, teatrų, koncertinių įstaigų, dailės galerijų ir panašiai) veiklą.

Kitos šioje Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. ESAMOS BŪKLĖS ANALIZĖ

6. 2002–2006 metų programos priemonių įgyvendinimas sustiprino valstybės vaidmenį formuojant regionų kultūros politiką, sudarė sąlygas intensyvuoti kultūros plėtrą regionuose.

Atliktų tikslinių tyrimų ir 2002–2006 metų programos vykdytojų ataskaitų analizė parodė, kad ne visos 2002–2006 metų programoje numatytos priemonės buvo įgyvendintos. Atsižvelgiant į pokyčius, įvykusius regionuose, parengta ši Programa.

7. Įgyvendinant 2002–2006 metų programą, visose apskrityse buvo įsteigti specialistų, atsakingų už kultūros administravimą, etatai. Tačiau šiems apskrityse dirbantiems specialistams priskirtos ir kitos – sporto, turizmo, viešųjų ryšių, švietimo administravimo – funkcijos.

Lietuvos Respublikos apskrities valdymo įstatyme nustatytos apskrities viršininko funkcijos kultūros srityje vykdomos nepakankamai. Nė vienoje apskrities viršininko administracijoje neįsteigti kultūros administravimo ir valstybės kultūros politikos priežiūros regionuose padaliniai. Neparengti teisės aktai, apibrėžiantys šių padalinių funkcijas.

8. Nepakankamai dėmesio kultūros administravimo problemoms skiria savivaldybės. Tik 23 savivaldybių administracijose yra įsteigti kultūros politikos formavimo ir administravimo padaliniai – kultūros skyriai. 25 savivaldybėse ši funkcija patikėta bendriesiems (kultūros ir švietimo, kultūros ir sporto, kultūros, turizmo ir sporto, kitiems) skyriams. 4 savivaldybių administracijose dirba tik vienas specialistas – kultūros koordinatorius, o 8 savivaldybių

administracijose tokių specialistų visai nėra. Šiose savivaldybėse kultūros administravimo funkcija perduota vienai iš kultūros paslaugas teikiančių kultūros įstaigų. Tokie savivaldybių tarybų sprendimai neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (Žin., 1999, Nr. [60-1945](#); 2006, Nr. [77-2975](#)) ir kitų viešąjį administravimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų. Neparengti teisės aktai, nustatantys savivaldybių administracijų padalinių, dalyvaujančių formuojant kultūros politiką ir administruojančių kultūros vyksmą, funkcijas.

9. Įgyvendinant 2002–2006 metų programą, visose apskrityse įsteigtos kultūros ir meno tarybos, parengti Tipiniai apskričių kultūros ir meno tarybų nuostatai, patvirtinti kultūros ministro 2003 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. IV-281 (Žin., 2003, Nr. [77-3549](#)). Apskričių kultūros ir meno tarybos teikia pasiūlymus apskričių viršininkams aktualiais regionų kultūros politikos formavimo klausimais, atlieka apskričių ir savivaldybių kultūros projektų analizę ir ekspertinę atranką daliniam finansavimui gauti, inicijuoja ir koordinuoja regioninių ir tarpregioninių kultūros projektų įgyvendinimą. Kadangi apskričių kultūros ir meno tarybų veiklai organizuoti lėšų neskiriama, jos dažnai negali atlikti išsamesnės regionų kultūros problemų analizės, tyrimų, kviestis ekspertų, galinčių padėti spręsti opias problemas. Ne visada apskričių viršininkai, priimdami sprendimus aktualiais regiono kultūros politikos klausimais, atsižvelgia į kultūros ir meno tarybų siūlymus, todėl dažnai šių tarybų įtaka formuojant regionų kultūros plėtros politiką yra minimali.

10. Apskričių viršininkų administracijos į rengiamus strateginio planavimo dokumentus įtraukia ir kai kuriuos regionų kultūros aspektus. Daugelyje apskričių neparengtos ir nepatvirtintos regionų kultūros plėtros programos, kuriose būtų numatytos priemonės, padedančios išryškinti regionų etninius savitumus, puoselėti tradicijas, plėtoti meno mėgėjų veiklą, profesionaliojo meno sklaidą, kultūrinio turizmo ir kultūros industrijų regionuose strategiją. Toks požiūris neskatina kryptingos regionų kultūros politikos.

11. Nepakankami ryšiai tarp valstybės institucijų, apskričių viršininkų administracijų ir savivaldybių institucijų, ypač tarp kultūros, švietimo, turizmo institucijų. Minėtosios institucijos įgyvendina tarpinstitucines programas, tačiau veiksmai mažai koordinuojami, nebendradarbiaujama siekiant to paties tikslo, todėl neracionaliai panaudojamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, o rezultatai nepateisina lūkesčių.

12. 2005–2007 metais regionų kultūros projektų daliniam finansavimui iš regionų kultūros plėtrai numatytų Kultūros ministerijos įgyvendinamų programų skirta beveik 6 mln. litų. Tačiau skiriamos lėšos netenkina realių poreikių. Tikslinga nustatyti valstybės regioninės kultūros politikos prioritetus atitinkančių tradicinių regioninių renginių dalinio finansavimo tvarką ir užtikrinti šio finansavimo tęstinumą. Daugiau dėmesio ir lėšų daliniam kultūros projektų finansavimui turėtų skirti apskričių viršininkai ir savivaldybės.

13. Apskričių ir savivaldybių kultūros įstaigos dalyvauja įvairiose Europos Sąjungos (toliau vadinama – ES) programose. Tai skatina tarptautinius kultūros įstaigų ryšius, sudaro sąlygas pažinti užsienio partnerių kultūrą, skatina Lietuvos nacionalinės kultūros sklaidą. Tačiau parengiama per mažai projektų, skatinančių kultūrinio turizmo, kaimo, kultūros

industrijų, informacinių technologijų regionuose plėtrą. Tokių projektų rengimą ir įgyvendinimą stabdo neišspręsta kofinansavimo problema.

14. Apskričių viršininkai ir savivaldybės skiria nepakankamai valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų vietos bendruomenių, kitų nevyriausybinė organizacijų, puoselėjančių regionų etninį savitumą ir tradicijas, kultūros projektų daliniam finansavimui.

15. Pastaraisiais metais pagerėjo profesionaliojo meno sklaida regionuose. Kelmės mažajam teatrui, viešajai įstaigai Šilutės kameriniam dramos teatrui, Panevėžio muzikiniam teatrui, viešajai įstaigai Klaipėdos lėlių teatrui suteiktas profesionalaus teatro statusas. Koncertinės įstaigos Lietuvos nacionalinės filharmonijos Šiaulių filialo steigėjo funkcijos perduotos Šiaulių apskrities viršininkui, o filialas Kauno filharmonija tapo savarankiška įstaiga. Tačiau Tauragės, Alytaus, Utenos apskrityse kol kas nėra profesionaliojo meno įstaigų, galinčių tenkinti regiono gyventojų kultūros poreikius. Profesionalųjį meną skleidžia ir nemaža didžiuosiuose šalies miestuose įsteigtų viešųjų įstaigų, tačiau sklaida yra stichiška, nekoordinuojami veiksmai. Šios paslaugos tampa sunkiai prieinamos dėl regionų gyventojų nepakankamų finansinių galimybių, nesutvarkytų ir nepritaikytų profesionaliojo meno renginiams patalpų.

16. Regionuose veikia 11 kultūros įstaigų, kurių steigėjai yra apskričių viršininkai. 2002–2006 metų programoje buvo numatyta įsteigti 6 regioninius kultūros centrus, puoselėsiančius istorinių ir etnografinių Lietuvos regionų kultūrinės tradicijas. Įgyvendinant minėtą programą, įsteigtas Suvalkijos (Sūduvos) regioninis kultūros centras Paežerių dvaro rūmuose (Vilkaviškis, Marijampolės apskritis). Kituose regionuose tokių kultūros centrų neįsteigta. 2006 metais Kultūros ministerijos užsakymu Lietuvos socialinių tyrimų institutas atliko tyrimą, siekdamas įvertinti numatomų regioninių kultūros centrų steigimo galimybes. Minėto tyrimo išvadose teigiama, kad būsimieji tokių centrų steigėjai turėtų atkreipti dėmesį, jog kuriant regioninių kultūros įstaigų tinklą tikslinga atsižvelgti į regionų poreikius, įstaigų veiklos galimybes, veiklos tikslus, uždavinius ir funkcijas regione. Kadangi šiuo metu galiojantys kultūros įstaigų veiklą reglamentuojantys teisės aktai neapibrėžia regioninių kultūros įstaigų funkcijų, tikslinga parengti šių įstaigų pavyzdinius nuostatus.

17. 2006 metais šalies savivaldybėse veikė 154 juridinio asmens statusą turintys kultūros centrai ir 698 jų filialai. Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymas nustato kultūros centrų steigimą, pertvarkymą, valdymą, veiklą, klasifikavimą, finansavimą ir kitus su kultūros centrų veikla susijusius santykius. Tačiau įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai, reglamentuojantys kategorijų suteikimo kultūros centrams kriterijus, geriausio metų kultūros centro premijų skyrimo, valstybės ir savivaldybių kultūros centrų kultūros ir meno darbuotojų atestavimo tvarką, nepakankamai atspindi kultūros centrų dabarties poreikius.

Kultūros centrų modernizavimo 2007–2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. rugpjūčio 4 d. nutarimu Nr. 785 (Žin., 2006, Nr. [88-3470](#)), nustato aukščiausiosios ir pirmosios kategorijos savivaldybių kultūros centrų pastatų rekonstravimo, kapitalinio remonto ir materialinės bazės (baldu, inventoriaus, apšvietimo, garso ir scenos įrangos) atnaujinimo prioritetines kryptis, sudaro sąlygas investuoti į kultūros

objektus, racionaliai naudoti kultūrai skirtas Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas, kad kuo geriau būtų tenkinami regionų gyventojų kultūriniai poreikiai, gerėtų kultūros paslaugų kokybė. Minėtoji programa neapima miestelių ir kaimų kultūros centrų, kurių materialinė bazė yra ypač silpna, reikalinga nuolatinio steigėjų dėmesio ir investicijų. Būtų tikslinga, kad apskričių viršininkai ir savivaldybės, rengdami projektus, remiamus iš ES struktūrinių fondų lėšų ir skirtus kaimo infrastruktūrai gerinti, įtrauktų kaimo kultūros įstaigas.

18. Įgyvendinant 2002–2006 metų programą, nuo 2007 m. sausio 1 d. Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio apskričių viršininkams perduotos viešųjų apskričių bibliotekų steigėjų funkcijos, tačiau ši problema neišspręsta Alytaus, Marijampolės, Utenos, Tauragės, Telšių apskrityse. Valstybinių bibliotekinkystės plėtros programų, apskričių teritorijose veikiančių savivaldybių viešųjų bibliotekų koordinavimo, specialistų mokymo ir konsultavimo funkcijos turėtų būti pavestos apskričių, kurių teritorijos ribojasi, viešosioms bibliotekoms arba minėtų apskričių centruose veikiančių savivaldybių viešosioms bibliotekoms, skiriant finansavimą.

19. Nuo 2003 metų įgyvendinama Bibliotekų renovacijos ir modernizavimo 2003–2013 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 17 d. nutarimu Nr. 1454 (Žin., 2002, Nr. [92-3943](#)), sudaro sąlygas atnaujinti pagrindinių viešųjų bibliotekų infrastruktūrą, tačiau daugelio bibliotekų būklė neleidžia tinkamai atlikti privalomų funkcijų – skatinti skaitymą ir mokymąsi visą gyvenimą, kurti skaitmeninę biblioteką, suteikti viešąją erdvę bendruomenės edukaciniams ir kultūriniais poreikiams. Viešųjų bibliotekų, ypač kaimo vietovėse, fondai nepakankamai atnaujinami, stokojama kompetencijos, kaip formuoti vaizdo, garso ir elektroninės informacijos išteklius. 2007 metais atlikta išsami viešųjų bibliotekų poreikių analizė atskleidė, kad 900 viešųjų bibliotekų ir jų filialų neturi viešos interneto prieigos. Esama bibliotekų techninė įranga jau pasenusi, o interneto ryšio greitaveika neatitinka informacijos prieigai keliamų reikalavimų. 300 viešųjų bibliotekų ir jų filialų nėra nė vieno darbuotojo, mokačio dirbti kompiuteriu.

20. 2007 m. sausio 1 d. Lietuvoje veikė trys apskričių ir 64-i savivaldybių muziejai. Juose yra sukaupta 1 mln. 508 tūkst. eksponatų. 2006 metais apskričių ir savivaldybių muziejuose reikėjo restauruoti 60682, o konservuoti – 103122 eksponatus. Dėl silpnos muziejuose esančių eksponatų restauravimo dirbtuvių materialinės bazės ir nepakankamo restauratorių skaičiaus per 2006 metus buvo restauruoti 352 ir konservuoti 335 eksponatai. Būtina stiprinti muziejų eksponatų restauravimo dirbtuvių materialinę bazę, steigti naujas dirbtuves, parengti specialistų, galinčių atlikti pirminius eksponatų restauravimo ir konservavimo darbus muziejuose, kvalifikacijos tobulinimo programą.

21. Ypač svarbi muziejų veiklos sritis yra eksponatų kaupimas. Muziejams trūksta lėšų eksponatams įsigyti. Savivaldybių muziejai naujiems eksponatams įsigyti skiria vidutiniškai 3–5 tūkst. litų per metus. 28 savivaldybių muziejai 2006 metais šiam tikslui lėšų visai neskyrė.

22. Kultūros įstaigų tinklas regionuose netolygus, nenustatyti bendrieji kultūros paslaugų teikimo kriterijai. Dažnai savivaldybės nepajėgia išlaikyti tankaus kultūros įstaigų tinklo, daugelis kultūros centrų, bibliotekų ir muziejų nešildomi arba šildomi tik renginių metu, šių įstaigų materialinė bazė neatitinka šiuolaikinių reikalavimų. Kultūros centrų akreditacija

vykdoma formaliai, ji neatskleidžia problemų ir neskatina kultūros įstaigų steigėjų jas spręsti. Tikslinga parengti apskričių ir savivaldybių kultūros įstaigų akreditavimo tvarkos aprašą.

23. Nenustatyta bendra regionų kultūros statistikos pateikimo, kaupimo ir sklaidos tvarka. Regionų kultūros statistiniai rodikliai nepakankamai analizuojami ir viešinami. Tai trukdo valstybės, apskričių ir savivaldybių institucijoms operatyviai naudotis atitinkama informacija. Trūksta nuoseklių ir palyginamų regionų kultūros tyrimų. Intensyvinti regionų kultūros sklaidos procesą padėtų ir kultūros žemėlapiai, atspindintys regionuose veikiančių kultūros įstaigų tinklą, tradicinius renginius ir kitą informaciją.

24. Opi regionams reikalingų kultūros srities specialistų problema. Trūksta valstybės dėmesio šių specialistų poreikio tyrimams ir analizei, nesuformuota jų rengimo sistema, neparengti kvalifikaciniai reikalavimai kultūros įstaigų darbuotojams, jų perkvalifikavimo programos. Šiuo metu veikianči kultūros srities specialistų kvalifikacijos kėlimo sistema neatitinka nūdienos reikalavimų, neapima visų veiklos sričių. Panaudojamos toli gražu ne visos aukštųjų universitetinių mokyklų ir kolegijų, regionuose veikiančių suaugusiųjų švietimo centrų galimybės, nerengiamos bendros kultūros darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programos. Būtina modernizuoti Lietuvos kultūros darbuotojų tobulinimosi centrą, nustatyti kokybe pagrįstas mokymo programų formavimo ir įgyvendinimo procedūras, kuriose dalyvautų ekspertai ir praktikai.

Kultūros įstaigų darbuotojų darbo užmokestis gerokai atsilieka nuo kitų sričių specialistų darbo užmokesčio. Tai mažina jaunimo motyvaciją rinktis kultūros profilio profesijas, dėl prastų darbo sąlygų ir menko atlyginimo į regionų kultūros įstaigas beveik neateina dirbti jauni specialistai.

III. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

25. Šios Programos tikslas – padėti apskričių viršininkams ir savivaldybėms įgyvendinti valstybės regioninę kultūros politiką, skatinti tolygią ir kryptingą regionų kultūros plėtrą, sudaryti palankias sąlygas regionų gyventojams tenkinti kultūros poreikius, puoselėti regionų etninį savitumą.

26. Šios Programos tikslui pasiekti numatomi uždaviniai:

26.1. tobulinti teisinę, administracinę ir finansinę sistemą, padedančią plėtoti regionų kultūrą;

26.2. sudaryti sąlygas gerinti regionuose teikiamų kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, optimizuoti ir modernizuoti regionuose veikiančių kultūros įstaigų infrastruktūrą;

26.3. skatinti kultūros veiklą, saugančią ir plėtojančią regionų kultūros tradicijas ir papročius, puoselėti meno mėgėjų veiklos tradicijas, sudaryti sąlygas profesionaliojo meno sklaidai regionuose;

26.4. sudaryti sąlygas kultūros specialistams naudotis naujausiomis informacinėmis technologijomis, kaupti, koordinuoti ir skleisti kultūros informaciją regionuose;

26.5. tobulinti kultūros specialistų rengimo, kvalifikacijos tobulinimo, perkvalifikavimo ir atestavimo tvarką.

IV. SIEKIAMAI REZULTATAI (VERTINIMO KRITERIJAI)

27. Tikimasi, kad įgyvendinant šią Programą:

27.1. bus parengti, papildyti ar patobulinti šios Programos įgyvendinimo priemonėse numatyti teisės aktai, sudarantys teises, administracines ir finansines sąlygas regionų kultūros plėtrai;

27.2. 2008 metais bus nustatyti apskrityse įgyvendinamoms regionų kultūros plėtros programoms skirtų lėšų panaudojimo įvertinimo kriterijai ir atsiskaitymo tvarka;

27.3. kasmet konkurso būdu Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis bus iš dalies finansuojama ne mažiau kaip 250 regionuose vykdomų kultūros projektų;

27.4. kasmet bus akredituojama ne mažiau kaip 20 regionuose veikiančių kultūros įstaigų;

27.5. kasmet bus modernizuojama po vieną esamą arba įsteigiama po vieną naują muziejų eksponatų restauravimo dirbtuvę;

27.6. bus sukurta kultūros specialistų rengimo, kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistema;

27.7. kasmet kvalifikaciją tobulins ar persikvalifikuos ne mažiau kaip 3000 regionų kultūros specialistų.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, ATSKAITOMYBĖ IR FINANSAVIMAS

28. Už šios Programos įgyvendinimą ir kontrolę atsakinga Kultūros ministerija, kuri apie jos įgyvendinimą kasmet atsiskaito Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

29. Atsakingi vykdytojai už šios Programos įgyvendinimą kasmet iki kovo 1 d. atsiskaito šios Programos įgyvendinimo priežiūros komitetui, kurio sudėtį ir nuostatus tvirtina kultūros ministras.

30. Lėšos šiai Programai įgyvendinti numatomos pagal Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto finansines galimybes, rengiant atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą. Finansavimo šaltiniai – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, ES programų ir kitos lėšos.

31. Preliminarus lėšų poreikis šiai Programai įgyvendinti nurodytas jos priede.

Regionų kultūros plėtros
2008–2012 metų programos
priedas

**REGIONŲ KULTŪROS PLĖTROS 2008–2012 METŲ PROGRAMOS
ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS**

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas	Atsakingi vykdytojai	Įvykdymo laikas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)
1. Tobulinti teisinę, administracinę ir finansinę sistemą, padedančią plėtoti regionų kultūrą	1.1. parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti rekomenduojamas kultūros administravimo padalinių apskričių viršininkų ir savivaldybių administracijose funkcijas	Kultūros ministerija	2008 metų II ketvirtis	–
	1.2. siekiant geriau koordinuoti regionų kultūros plėtros procesą, įsteigti kultūros administravimo ir valstybinės kultūros politikos priežiūros padalinius apskričių viršininkų administracijose ir rekomenduoti kultūros administravimo padalinius įsteigti savivaldybių administracijose	apskričių viršininkai, savivaldybės	2008–2009 metai	500 ES programų lėšos
	1.3. atlikti apskričių viršininkų strateginio planavimo dokumentų analizę ir parengti pasiūlymus dėl atskirų regionų kultūros plėtros	Kultūros ministerija, apskričių viršininkai	2008–2012 metai	–
	1.4. parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti lėšų, skiriamų apskričių viršininkų administracijoms regionų kultūros plėtrai, panaudojimo tvarkos aprašą, numatant lėšų panaudojimo įvertinimo kriterijus ir atsiskaitymo tvarką	Kultūros ministerija	2008 metų I ketvirtis	–
	1.5. numatyti Kultūros ministerijos ir apskričių viršininkų teisės aktuose, reglamentuojančiuose regionų kultūros projektų dalinį finansavimą, prioritetą regionų kultūros ekspertizėms ir tyrimams atlikti	Kultūros ministerija, apskričių viršininkai	2008–2012 metai	–
	1.6. parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti pavyzdinius savivaldybių kultūros ir meno tarybų nuostatus, rekomenduoti savivaldybėms įsteigti šias tarybas	Kultūros ministerija, savivaldybės	2008 metų IV ketvirtis	–

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas	Atsakingi vykdytojai	Įvykdymo laikas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)
2. Sudaryti sąlygas gerinti regionuose teikiamų kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, optimizuoti ir modernizuoti regionuose veikiančių kultūros įstaigų infrastruktūrą	2.1. atlikti kultūros įstaigų tinklo regionuose analizę, parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti kultūros įstaigų tinklo optimizavimo rekomendacijas	Kultūros ministerija, apskričių viršininkai, savivaldybės	2009 metų III ketvirtis	–
	2.2. optimizuoti kultūros įstaigų tinklą	Kultūros ministerija, apskričių viršininkai, savivaldybės	2009–2012 metai	–
	2.3. parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti rekomenduojamą apskričių ir savivaldybių kultūros įstaigų akreditavimo tvarkos aprašą	Kultūros ministerija	2008 metų IV ketvirtis	–
	2.4. parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti pavyzdinę apskričių bibliotekų struktūrą	Kultūros ministerija, apskričių viršininkai	2008 metų III ketvirtis	–
	2.5. apskričių bibliotekose atlikti struktūrinius pakeitimus, sudarančius sąlygas vykdyti regioninių įstaigų funkcijas	apskričių viršininkai	2008–2009 metai	300
	2.6. parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti rekomenduojamą apskričių ir savivaldybių viešųjų bibliotekų fondų komplektavimo tvarkos aprašą	Kultūros ministerija, apskričių viršininkai, savivaldybės	2008–2010 metai	10
	2.7. atlikti tarpbibliotekinio skolinimo sistemos įdiegimo bibliotekose galimybių studiją	Kultūros ministerija	2009 metų II ketvirtis	60
	2.8. parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti tarpbibliotekinio skolinimo finansavimo tvarkos aprašą	Kultūros ministerija	2009 metų IV ketvirtis	–
	2.9. parengti, kultūros ministro įsakymu patvirtinti ir įdiegti rekomenduojamą apskričių ir savivaldybių kultūros centrų vidaus struktūrą	Kultūros ministerija, apskričių viršininkai, savivaldybės	2008–2012 metai	ES programų lėšos
	2.10. skirti lėšų muziejų eksponatų restauravimo priemonėms ir medžiagoms įsigyti	Kultūros ministerija, apskričių viršininkai, savivaldybės	2008–2012 metai	1000
	2.11. įsigyti daugiau muziejų eksponatų	Kultūros ministerija, apskričių viršininkai, savivaldybės	2008–2012 metai	600
3. Skatinti kultūros veiklą, saugančią ir plėtojančią regionų kultūros tradicijas ir papročius, puoselėti meno mėgėjų veiklos tradicijas, sudaryti sąlygas profesionaliojo meno sklaidai regionuose	3.1. parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti meno mėgėjų veiklos plėtojimo regionuose strategiją	Kultūros ministerija	2008 metų IV ketvirtis	–
	3.2. pakeisti ir suderinti teisės aktus, reglamentuojančius įvairių Kultūros ministerijos vykdomų programų, skatinančių regionų kultūros plėtrą, dalinį finansavimą	Kultūros ministerija	2008 metų I ketvirtis	–

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas	Atsakingi vykdytojai	Įvykdymo laikas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)
	3.3. konkurso būdu Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšomis iš dalies finansuoti regioninių kultūros įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, vykdančių kultūros puoselėjimo, etnokultūros ir paveldo išsaugojimo ir populiarinimo projektus	Kultūros ministerija, apskričių viršininkai, savivaldybės	2008–2012 metai	1000
	3.4. atlikti regionų kultūros būklės tyrimus	Kultūros ministerija	2009 ir 2011 metai	80
4. Sudaryti sąlygas kultūros specialistams naudotis naujausiomis informacinėmis technologijomis, kaupiti, koordinuoti ir skleisti kultūros informaciją regionuose	4.1. steigti kompiuterizuotas darbo vietas kultūros įstaigų darbuotojams ir lankytojams	Kultūros ministerija, apskričių viršininkai, savivaldybės	2008–2012 metai	3000
	4.2. organizuoti kultūros specialistų mokymą naudotis naujausiomis informacinėmis technologijomis	Kultūros ministerija, apskričių viršininkai, savivaldybės	2008–2012 metai	20
	4.3. baigti įgyvendinti LIBIS (Lietuvos integruota bibliotekų informacinė sistema) programą regionų viešosiose bibliotekose	Kultūros ministerija, apskričių viršininkai, savivaldybės	2009 metų IV ketvirtis	–
	4.4. sukurti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti skaitmeninės bibliotekos regionuose principus	Kultūros ministerija	2009 metų I ketvirtis	10
	4.5. parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti kultūros statistikos pateikimo, kaupimo ir sklaidos bendrosios tvarkos aprašą	Kultūros ministerija, Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės	2008 metų IV ketvirtis	10
	4.6. sukurti regionų kultūros žemėlapių rengimo kriterijus	Kultūros ministerija	2008–2009 metai	–
	4.7. parengti regionų kultūros žemėlapius	Kultūros ministerija	2008–2009 metai	–
5. Tobulinti kultūros specialistų rengimo, kvalifikacijos tobulinimo, perkvalifikavimo ir atestavimo tvarką	5.1. rengiant atitinkamų metų valstybės investicijų programas, svarstyti galimybę skirti lėšų Lietuvos kultūros darbuotojų tobulinimosi centro ir Lietuvos liaudies kultūros centro materialinei bazei atnaujinti	Kultūros ministerija, Finansų ministerija	2008–2012 metai	1600
	5.2. parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti kultūros specialistų kvalifikacijos kėlimo programą	Kultūros ministerija	2009 metų II ketvirtis	–
	5.3. parengti ir bendru kultūros ir švietimo ir mokslo ministrų įsakymu patvirtinti kultūros specialistų perkvalifikavimo gaires	Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija	2008–2009 metai	10

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas	Atsakingi vykdytojai	Įvykdymo laikas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)
	5.4. išnagrinėti kultūros specialistų rengimo būklę šalies aukštosiose mokyklose ir parengti siūlymus, kaip tobulinti specialistų rengimą	Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija	2008 metų IV ketvirtis	10
	5.5. parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti bibliotekininkų atestavimo nuostatus, taip pat jų įgyvendinimo priemones	Kultūros ministerija	2008 metų III ketvirtis	–
	5.6. parengti ir kultūros ministro įsakymu patvirtinti muziejų specialistų, galinčių atlikti pirminius muziejų eksponatų restauravimo ir konservavimo darbus, mokymo programą	Kultūros ministerija	2009 metų III ketvirtis	10
	5.7. atlikti kultūros įstaigų, veikiančių regionuose, specialistų darbo užmokesčio analizę, parengti pasiūlymus dėl darbo užmokesčio didinimo ir bendrų kriterijų, pagal kuriuos turėtų būti skaičiuojamas darbo užmokestis įvairių kultūros sričių specialistams	Kultūros ministerija	2008 metai	60